

[Mohr Dam.]

indskrænkede fiskerigrænsen fra 16 sømil til 3 sømil, og det endda ud fra bugtede kystlinjer som basislinjer, har man på Færøerne følt som noget af det sørgeligste, der har ramt øernes fattige fiskerbefolkning. Den forøgelse af de fremmede landes fiskerirettigheder ved Færøerne, som her skete, blev katastrofal for færingerne. Når så hertil kom, at inspektionen, der skulle beskytte den sølle fiskerigrænse, var så mangelfuld, at de engelske trawlere i stor stil kunne udøve et sørøverisk fiskeri på forbudt område, kunne resultatet ikke blive andet end en så godt som total ødelæggelse af hjemmefiskeriet, der blev drevet af de små åbne færøske både, små dæksfartøjer samt de i sin tid fra England importerede kuttere, som englænderne udskiftede med moderne trawlere.

Det har i sandhed været et ulykkeligt og utaknemligt hverv at være beskytter af hjemmefiskeriet ved at holde rovfiskerne uden for det stærkt begrænsede fiskefelt, som ved fiskerigrænsen var forbeholdt færingerne. For det første er det en håbløs opgave for et enkelt skib at holde rovfiskerne udenfor, thi intet skib er i stand til på samme tid at være østen for og vesten for øerne. Hertil kom, at de engelske trawlere efterhånden havde udviklet et meddelelsessystem sig imellem, der satte dem i stand til altid at være à jour med, hvor inspektionsskibet opholdt sig. Opholdt det sig vesten for, kunne trawlerne frit drive deres rovfiskeri østen for øerne og omvendt. Allerbedst for trawlerne var det, når de vidste, at inspektionsskibet måtte ligge flere døgn ad gangen i havn for at kunne udføre den anden af de to opgaver, der er betroet det at udføre, nemlig at uddanne mandskabet militært. Nu gjaldt det om for trawlerne rigtig at benytte chancen til at fiske alt det, de kunne inden for fiskerigrænsen, både østen for og vesten for.

Ingen uden den, som har boet på Færøerne, kan til fulde forstå den indignation og vrede, der kunne give sig til kende blandt fiskerne og den færøske befolkning i det hele taget, når de måtte døje den tortur at se en hel flåde af fremmede rovfiskere døgn efter døgn fiske på forbudt område uden at blive antastet af nogen.

Min første lærergerning kom til at falde i Sumbø, den sydligste bygd på Færøerne, hvor der lige uden for bygden findes særlig gode fiskefelter inden for tremilegrænsen. Jeg har oplevet denne indignation, denne kollektive vrede iblandt befolkningen.

Men disse ulykkelige forhold, der mere end noget andet har sat ondt blod i forholdet mellem færingerne og danskerne, skulle nu være en saga blot, som man må håbe at tiden vil hylle i glemslens slør. Ved fælles anstrengelser fra dansk og færøsk side har vi overvundet vanskelighederne ved gennemførelsen af kravet om udvidelsen af fiskerigrænsen fra 3 sømil ud fra en kysten følgende, bugtet basislinje til 12 sømil ud fra en lige basislinje mellem to yderste punkter ved kysten.

Man har fra dansk side ladet bygge moderne inspektionsskibe med helikoptere om bord til hjælp ved udførelsen af den mest effektive fiskeriinspektion. Et vældigt fremskridt, men ikke nok, thi inspektionen er endnu ikke tilstrækkelig effektiv. Af to grunde kan den ikke være fuldt ud effektiv. Det er, som allerede antydnet, umuligt for ét skib at være østen for og vesten for øerne samtidig. Det hjælper selvfølgelig meget, at man kan tage helikopteren i brug til hjælp til kontrol af hele fiskeriterritoriet. Den kan i løbet af meget kort tid overflyve hele fiskerigrænsen og notere trawlere, der måtte have dristet sig til at fiske på forbudt område. Men vejret tillader ikke altid flyvning. Brugen af helikoptere er også meget kostbar, hvilket ikke kan andet end begrænse flyvetogterne.

Det andet for en effektiv inspektion hæmmende forhold er den allerede berørte opgave, som skibet har, nemlig at oplære mandskabet militært, hvilket må føre med sig, at inspektionsskibet kommer til at opholde sig længere i havn end ellers nødvendigt.

I erkendelse af disse mangler har man fra et enigt lagtings side taget skridt til at bygge et særligt færøsk vagt- og rednings-skib, som man har tænkt sig også kan assistere det egentlige inspektionsskib i dets inspektionsarbejde. Og derfor nærer man altså ønsket om, at man fra regeringens side for at fremme inspektionsarbejdet vil fritage inspektionsskibet for opgaven at